

Naročnina: doma na skü-
pni naslov mesečno 2 D.,
na posameznika 2 Din.
50 par.

V inozemstvo mesečno
6 Din. Z M. Listom, M.
Ogracekom i kalendarom
letno 100 Din.

Plačati se mora bar me-
sečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi
hš. 67, uprava v Črensov-
cih, Slov. Krajina.

Cena oglasa:
cela stran 800 Din., pol
strani 400 Din. i tak niže.
„Poslano“ i med tekstem
vsaka reč 2 Din. Mali
oglas do 10 reči 5 Din.,
više vsaka reč 1 D. 60 p.,
i oglasna taksa posebi.
Popust po dogovori.

KONKORDAT.

Julija 23. ob 6 večer se je začelo glasanje za konkordat, to je za pogodbo, ki jo je sklenila bivša Jevtičova vlada s svetov Stolicov v Rimi. Glasalo je 167 poslancov za, 129 poslancov pa proti. Tak je konkordat s 38 glasov večine sprejet. Sprejeti ga mora še senat.

Zgodovina konkordata.

Že dvajseti let se je delalo na konkordati. Vse države, ki so nastale po bivšoj austrovojgrski, majo že svoje konkordate, edino naša država ga ne mela i to te, kda polovico ali bar skoro polovico prebivalstva tvorijo v Jugoslavijo ravno katoličanci. Zato se je den za dnevom želelo, naj se sklene tudi v našoj državi konkordat, posebno se je to zahtevalo, kda so pravoslavna i vse druge ločinske cerkve, ki jih je država priznala, dobile svoje pravice v zakonjene, izvemši starokatoličanske krive cerkve. To je sprevido posebno pokojni krao Aleksander. Po njegovih želaj je Jevtičova vlada začela pogajanje z Rimom i je tudi dovršila, kak je javno z velikim zadovolvom povedao to sam Jevtič v Zagrebi na javnom spravišči. Konkordat je njegova vlada sprejela i te punomočni minister dr. Auer ga je v Rimi z velikim veseljom podpisao. Te isti konkordat, proti šteromi ničse ne bio te, so zagrali zdaj istoga Jevtiča poslanci veliki hrup i ga šteli preprečiti. Ka so se slovenski katoličanski demokratski poslanci v tom odlikovali, ne trbe posebi povdarjati. Mravlje i drugi ž njim vred so glasali proti konkordati, proti pravcam katoličanske cerkve i vere, štere pravice priznavajo vsi pametni i dobrohotni pravoslavni i drugih ver pripadniki. Z toga se naše lüstvo mora dosta navčiti, predvsem to, da ti lüdje hodijo k nam tudi po njihove glase i druge dobičke. Zato pa bodite na straži i pazite s kem mate za opraviti. Ne vervati nikomi, ki je sovražnik vere i kat. Cerkve. Ne vervati v nikšoj reči i ne vervati nikšemi obetanji. Ki ne da Kristuš, ka njemi ide, more li držati svojo reč, ki jo je dao človeki? Ne vervati, nikdar ne i nikde ne.

Hujskarije.

Sovražniki kat. Cerkve so na vse mogoče načine hujskali proti konkordati. Na neštete jezere letakov i spisov so raztrosili med pravoslavne naše državlane, naj preprečijo sprejetje konkordata. Napravili so to lüdje iz tabora, ki je pred leti sam sprejeo te isti konkordat i ga pohvalo. Ide se njim za oblast i ar so ne mogli priti do nje, zavirajo delo poštene vlade, ki je že teliko bremen vzela dol z ram siromaškoga lüdstva i bo še vnogo vzela. Ti lüdje ne morejo ne jesti pa ne spati, zakaj ne so na vladi, zakaj ne ravnajo oni države, zakaj nosijo drugi čast ministrov i zakaj so drugi na stocaj, oni pa samo kze njih? Kri- vi so si sami. Naj bi vzili državni voz tak srečno, ka ne bi ničse od njih vkraj vleko, pa bi bili zdaj še na oblasti. A da so pa z državnim vozom prišli v grabo i v grabi v veliko blato, da ga drugi ne mogo vöpotegniti kak Stojadinovič-Korošcova vlada, zato jih kolejo čemerje. Kak malenkostni, kak sebični so ti lüdje. Kak malo se ji drži popolno jugoslovensko, štero radi povdarjajo. Popolen Jugosloven je tisti, ki skrbi nesebično za vse državlane Jugoslavije z vednakimi pravicami. Lejko bi oni ravnokaj delali, kak dela denešnja vlada. Zakaj pa ne so? Zakaj so pa podpirali samo svoje lüdi i velikokrat same fakine, poštenjake, kak Dr. Koroška, dr. Natlačena, dr. Kulovca, dr. Ogrizka itd. pa zapirali? Zakaj so? Zakaj so ne tak ravnali kak zdajšnja vlada?

Puni sovražstva so neprijatelje zdajšnje vlade nahujskali pravoslavno

višjo duhovščino, püšpeke s patriarhom vred proti konkordati. Šteli so dneve razprave spremeniti v velike demonstracije proti vladi i svojemi deteti, konkordati i so napovedali procesije po Beogradi za zdravje patriarha Varnave, ki so ležali teško betežni od tistimao, kak je konkordatsko pitanje prišlo pred parlament.

Mi bi od togä konkordata malo več pisali. samo ka nemremo, ar nam ne dopüsti mesto i drugo . . .

Pravoslavni srbski narod odobrava konkordat.

Sam srbski narod z veseljom sprejema konkordat, ar ga ne vodi politična strankarska borba, kak veri sovražne politike, nego bratska lübenzen. To je povedao pravoslavni duhovnik Ružičič, poslanec v parlamentu pa ž njim vred tudi drugi pravoslavni popi, ki vsi trezno mislijo i gledajo ne na lastne dobičke, nego na državne haske, ki jih vodi pravičnost, ne pa zaslepleno sovrašstvo. Zato v hujskariji, ki se je vršila po Beogradi proti konkordati i v letakaj, ki so se trosili po Srbiji, vsako trezno i pravično misleči človek vidi samo strankarsko borbo nacionalcov, štere krepko podpirajo komunisti, ki so kat. cerkvi največji sovražniki, milijoni srbskoga naroda je pa za konkordat.

Kda pride konkordat pred senat?

Po glasanji se je dr. Stojadinovič toplo zahvalo svoje stranke poslancem za vküpdržanje z svojim glasanjom so dali njemi i celoj vladi zavüpnico. Naj pomiri duhove bo čakao par mesecov i te predloži konkordat pred senat. To je potrebno tudi zato, ar dokeč se ne zvoli novi patriarh po smrti Varnave, ne more se pogajati z vodstvom pravoslavne cerkve.

Pripomba. Od drugih strank je več poslancov tudi lepe govore melo za konkordat, kak Matica Paveo, plebanoš z Hrvatskoga, bivši minister, dr. Auer. Znad Slovencov je krasen govor meo za konkordat g. Gajšek, član JRZ.

Naša dužnost.

Naša dužnost je podpirati vlado dr. Stojadinoviča, ki je to strašno borbo na sebe vzeo, ki se ne boja zameriti se celo višjoj duhovščini svoje pravoslavne vere, naj samo da pravice kat. Cerkvi. Vse hvale i podpore vreden je. Poleg toga pa molimo tudi goreče, da se začeto delo dovrši i da konkordat sprejme tudi senat.

Posvetitev oltara na č. blaženomi Tavelič Mikloši v Jeruzalemi.

Dnes tjeđen, na Jakobovo so posvetili na Svetoj zemli, v Jeruzalemi prezv. g. dr. Stepinac Alojzij, zagrebečki nadško-pomočnik oltar na č. blaženomi Tavelič Mikloši, ki so ga postavili svojemi rojaki bratje Hrvatje. Tavelič je bio frančiškan i je mučeniško smrt pretrpo za vero Jezušovo v Jeruzalemi. Te den je po vseh cerkvaj Hrvatske molo hrvatski narod i prečiščavao, naj ga blaženoga Taveliča duh okrepi v borbi za Jezušovo sveto vero.

Patriarh Varnava vmro

Poglarar srbske pravoslavne cerkve patriarh Varnava je v soboto v Beogradi vmro. Pokojni je duže časa betegüvao i računalni so, da ozdravi. Pred dnevi so se šče njemi zvužgala plüča, šteroga je spravilo s sveta. Ministarski svet je skleno, da se patriarh Varnava pokopie na drž. stroške.

Visiko priznanje SK. Muri v Soboti.

Iz beograjskih listov smo zvedili, da je dobo za svoje vsestransko uspešno delüvanje sobočki športni klub Mura od Uprave Kraljevskoga fonda pohvalo.

Te fond je ustanovo blagopokojni Viteški krao Alesander I. na den svoje poroke 1. 1922 i šteroga je po njegovoj tragičnoj smrti prevzeo Nj. Vel. krao Peter II. poštüvajoč želo i odlok svojega zvišenoga oč.

Iz toga fonda se podelüjejo vsako peto leto nagrade i pohvale društvam i poedincom, ki so se posebno izkazali na prosvetnom, kulturnom, gospodarskom, viteško — športnom poli.

S stališča same Uprave Kraljevskoga fonda so nagrade i pohvale ed-

nako cenjene i vredne. Izmed 700 športnih klubov v celoj državi je dobila edino Mura pohvalo, nagrado pa ljubljanska Ilirija.

V dravskoj banovini je bilo podeljenih 17 nagrad i 53 pohval. Pohvalo v sobočkem srezi je dobila edino Mura.

Nagrade i pohvale bodo prek sreskoga načelnika istočasno i svečano izročene odlikovancom.

Gda se pridružüjemo čestitkam SK. Muri v Soboti, smo ponosni na uspešno delüvanje toga društva i osvedočeni smo, da bodo tudi kesnejši rodi hvaležni ka so napravili, ar močen temel so položili športnoj mladini.

Prosvetni tabor za Slovensko krajino.

Slovenski narod je većinoma živo pod tujim gospodstvom, svojo narodno volo je vñogokrat jako teško javno povedao, tak kak jo je šteo, zato so za naše lüdstvo že od nigda bili jako velkoga pomena razna spravišča, zborovanja, proščenja i narodni tabori. Ob takšoj priliki je naše lüdstvo prišlo vküp, tü je zvedilo, ka je ovači dostakrat ne smelo i ne moglo zvedeti, tü so potožili eden drugomi svoje nevole i iskali tolažbe v teških dneh, tü so si davali tüdi korajžo i pogum za novo delo i za bodočnost. Zato so ta naša spravišča, proščenja i tabori že od nikda našemi lüdstvi prilüblena. Tä je naše lüdstvo pokazalo svojo versko i narodno zavest, tü je začetak naše lüdske prosvete. Prosvetni narodni tabor v prvom pomeni te reči v velkom obsegi bo za vso našo krajino tüdi letos

5. septembra v Soboti.

To bo eden zmed največjih naših narodnih prosvetnih taborov.

Društvo „Zveza kmetskih kolesarjev v Ljutomeru“

V našem listi z dne 18. julija smo priobčili med drugim tudi dopis „Zveze kmetskih kolesarjev iz Ljutomeru“. Te dopis je bio pravzaprav na bole zvit način poslani našemi listi, ka gornjemi društvu ne dela ravno časti i zato že za togavolo nemremo preveč priporočati takšega društva. Da je tomi društvu predsednik i voditeo Horvat Pavle iz Bratonec, to je bilo previdno zamučano. G. Horvat Pavle je že znao, da če bi bilo njegovo ime omenjeno pri tom društvu, da v našoj krajini včasi nikoga ne bi bilo, šteri bi se za to društvo pote-

güvao. Iz dopisa zveni tüdi, kak da bi to društvo komaj zdaj bilo dovoljeno. V istini je pa to društvo dovolila ešče Jevtičova vlada že već kak pred dvemi leti. Če je društvo od tistoga časa pa do zdaj ne moglo nikaj mladine vküp spraviti, te si tüdi na te način ne pridobi mladine, da bo priporočila na tak prikriti način kakšim časopisom pošilalo, kak se je to posrečilo, da je poslalo našemi listi, v časi, gda je naš urednik bio na počinu. Zato takšega društva i takši način reklame pač nemremo odobravati.

Sobota dobi okrožno sodišče.

Na predlog pravosodnoga ministra je ministarski svet sprejeo načrt od ustanovitve novoga okroznoga sodišča v Soboti. To sodišče je parlament te že zglasao, gda sta bila poslanca g. Klekl i g. Jerič, šteriva sta se najbolje potegüvala i mela strašne borbe, da je okrožno sodišče dobila Sobotu. S tem novim sodiščem se bo našemi narodi dosta odpomoglo, posebno pri potüvanji, ar naši lüdje so prisiljeni zavolo edne male zaprave po dva dni se trošiti po Maribori, ka je pa ne malenkost.

Sv. Oča so gučali 300 jezero vernikom.

Julija 11. pri blagoslovitvi katedrale v Lisieux na Francuskom na čast sv. Maloj Treziki so sveti Oča po radiji govorili 300 jezero zbranim vernikom. Prosili so jih, naj molijo za mir sveta, naj molijo za njih, ki do skoro mogli račun davati od svojega življenja Bogi i so vernikom povedali, da tüdi oni molijo za nje. Na zadnje so je spodbüdili, naj se tak dajo prek dobromi Bogi, kak je to delala sv. Mala Trezika. To želenje našega Oče smo dužni, kak pravi katoličanci, spüniti i se moliti k dobromi Bogi.

NEDELA

po risalaj edenajseta.

Evangelium (Mark 7.) Tisti čas vó idóci Jezus z krajin Tirusa, prišao je po Sidoni k morji Galilejskomi, med krajinov Dekapolis. I pripelali so k njemu glühoga i nemoga; i prosili so ga, ka bi položó na njega roko. I pelavši njega od vnožine na stran, pústo je prste svoje vu vüha njegova; i plünovši, dotekno se je jezika njegovoga i gori se zglednovši v nebo, zdehno je i veli njemi: Effeta, to je, odpri se. I precí so se odprla vüha njegova i razvezalo se je vezalo jezika njegovoga i prav je gučao. I zapovedao je njim, ka bi nikomi ne pravili. Od koga bole je pa njim on pripovídao, od toga bole so oni vó glasili; i tem bole so so se čüdtivali, govoreči: dobro je vsa včino i glühe je včino čüti i neme gučati.

Razgled
po katoličanskem sveti

Okrožnica Pija XI. „Divini Redemptoris“ o brezbožnem komunizmu. — Terorizem. 23. Toda ni mogoče naravnega zakona in njegovega početnika Boga brez kazni zaničevati, zato komunizem ni mogel in tudi nikdar ne bo mogel doseči svojih namenov, niti ne na gospodarskem polju. Ne zanikujemo, da je komunistično prizadevanje v Rusiji nemalo pomoglo zdramiti ljudi in njih ustanove iz tiste stoletne trpnosti in otopenosti in da je z vsemi mogočimi sredstvi in na vse, tudi nepravne načine, doseglo neke uspehe za zboljšanje pozemeljskega življenja, toda vemo, tudi od zanesljivih prič prav iz zadnjega časa, da komunisti dejansko niti v teh rečeh niso dosegli, kar so vse obetali. Poleg tega je pa komunizem s kruto in teroristično vladno naložil brezštevilnim državljanom suženjski jarem. Opomniti je, da je tudi v gospodarstvu potrebna neka morala, ki se mora po njej v vesti ravnati, kdor prevzame v njem kako upravno mesto, a te komunizem, ki je izšel iz materializma, ne more dati. Zato mu ne preostaja nič drugega kakor tisti strašni zločinski terorizem, kakršnega sedaj vidimo v Rusiji, kjer se stari tovariši v zarotah in bojih med seboj koljeno, toda tu zločinski terorizem ne bo mogel preprečiti socialnega razkroja, kakor bo mogel še manj popraviti razkroj nravi.

Očetovska beseda tlačenim narodom v Rusiji. 24. S tem nikakor nočemo narodov sovjetske Rusije kar na sploh obsoditi, ki jih nasprotno z živo očetovsko ljubeznijo ljubimo. Vemo, kako mnogi med njimi ječe pod krivičnim in suženjskim gospostvom ljudi, ki so jim po večini prave koristi narodov tuje; vemo, da so mnogo drugih prevarali le varljivi upi. Obsojamo le sistem, njegove početnike in podpornike, ki se jim je zdelo Rusija najbolj primerno polje, da vsejejo nanje že davno pripravljeno setev svojih nauk in jo odtod razsejejo po vsem svetu.

III. Nasprotni svetli nauki Cerkve. 25. Ko smo osvetlili zmote brezbožnih boljševikov in njih delo, polno prevar in nasilja, je čas, častiti bratje, da postavimo njim nasprotni pravi nauk o človeški družbi in državi, ki je kakor veste, tisti, ki ga nas učita naravni razum in božje razodetje po Cerkvi, učiteljici narodov.

Najvišja resničnost Bog. 26. Predvsem je pomniti, da je nad vsemi drugimi rečmi ediniti in najvišji duh, namreč Bog, stvarnik vsega, kar je, in najmodrejši sodnik vseh ljudi. To najvišje bitje, ki je Bog, je najpopolnejša sodba in obsodba predrznih in lažnih komunističnih zmot. Ni namreč zato Bog, ker ljudje vanj verujejo, ampak ker je, zato vanj verujejo in ga molijo vsi, ki trdovratno ne zapirajo oči — luči resnice.

Človek in družina po nauku pameti in razodetja. 27. Kaj učita katoliška vera in naravni razum posebej o človeku, to smo načelno razložili v okrožnici o krščanski vzgoji mladine (okrožnica „Divini illius Magistri“, 31. dec. 1929: AAS zv. XXII, 1930, str. 49—86). Človek ima duhovno in neumrljivo dušo; je oseba, obdarjena od Stvarnika s čudovitimi darovi telesa in duše; je svet v malem, „mikrokosmos“, kakor so dejali stari misleci, ker silno presega vse veseljstvo brez duše. Najvišji smoter mu je Bog,

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Na podporo Novin je darovala Hozjan r. Rebrica Gizela, G. Bistrica, iz Chicago, 45 Din. Bog povrni.

Za kaplana v Črensovce je poslala višja cerkvena oblast g. Sukič Ivana Nep., novomešnika. Fara, ki je že mesece dugo brez kaplana, jih želno pričakuje i prosi boži blagoslov na njihovo bodoče delovanje. Gospod kaplan so en del svojih mladih let v veselji preživeli v Črensovcih, zato jih sladki spomini vežejo na to faro i vernike na njih. Bog jih prinesi.

Za kaplana v Prevalje je višja cerkvena oblast poslala g. Jerič Miško, lanskoga novomešnika, brata g. dekana Jerič Ivana v Turnišči. Novomi g. kaplani, našemi rojaki želemo, naj se med brati Korošci dobro počuti i dela dosti na božo čast i zveličanje duš.

Turnišče. Naš g. dekan so odšli na duhovne vaje. Želimo njim obil-

„Če ne bom jo, te morem vmreti.“

Modrost Velemira.

V Lakoši se zgodilo. Mali deček tretješolec je šteo štrajkati. Ne šteo krave pasti. Pa njemi oča pravi: dobro, če ne boš paseo, pa ne boš jo. Deček odgovori: „Ne trebe meni nikaj, ne mleka, ne krüha.“ Zajtra ne jo nikaj. Poudne tüdi nikaj ne jo. Te se že materi milo i njemi je odvečara dala jüžino, naj je. Mali je jo. Večer

Slaba vzgoja.

Kak vidimo, je ništerna naša mladina preveč pokvarjena tak v verškom kak i moralnom pogledi. Što je kriv tomi? Kriva je tomi slaba vzgoja dece, štera je že davno prestopila meje. Prav je povedao Slomšek: Kriva vzgoja dece je slabih časov mati. To vidimo i čütimo kama pela mladino slaba i kriva vzgoja. İnda se je mladina vzgajala v pravom krščanskem dühi i to s šibov v roki. Dnesden toga nega. Preveč smo postanoli moderni i sramota bi bila, če bi zdajšnji moderni svet nücao šibo pri vzgoji dece. Vnogi starišje se za svojo deco ne brigajo

Prva seja kmetske zbornice

Julija 26. so se zbrali zvoljeni i imenüvani člani kmetske zbornice na prvo sejo. Delegate kmetov je pozdravo ban g. dr. Natlačen, zahvalo se njemi je član Brodar. Za predsednika je zvoljen Steblovnik Martin, ki je v svojem govoru izrazil željo, da bo z božov pomočjov zbornično delo vodo kmetskomi stani na hasek.

ne samo v tem, smrtne, temveč tudi v večnem življenju. Ker je po posvečujoči milosti božji povišan do dostojanstva božjih otrok, je združen v mističnem telesu Jezusa Kristusa z božjim kraljestvom. Radi tega mu daje Bog mnoge in raznotere darove: pravico do življenja in telesne celote; pravico do reči, ki so mu potrebne za življenje; pravico, da teži prav po zadnjem smotru, ki ga mu je Bog postavil; pravico do združevanja, pravico zasebne lastnine in rabe lastnine.

— 28. Dalje: kakor zakon, tako je tudi raba zakona po božji naredbi; prav tako osnovne ter poglavitne dolžnosti in pravice družinskega življenja ne izhajajo iz človeške samovolje, ne iz gospodarskih razmer, ampak od Boga stvarnika vseh stvari. Vse to smo že zadosti razložili v okrožnici o krščanskem zakonu (okrožnica „Casti connubii“, 31. dec. 1930: AAS zv. XXII, str. 539—592) in tudi v že omenjeni okrožnici o krščanski vzgoji mladine. (Dalje).

Marija Bistrica. Julija 31. so prikazali Mons. Seigerschmied Matjaš, župnik v velikom romarskom mestu, v M. Bistrici, kama tüdi naši ljudje radi romajo, svojo zlato sv. mešo v Zagrebi, kde so pred 50 leti ravno te den služili tü prvo sv. mešo. Mi i od naše strani želemo milostlivomi gospodi jubilanti zaistino zlata milosti od Srca Božega.

len blagoslov Jezušovoga Srca, ki ga naj potem razlijejo na nas, svoje ovce. — Jako nas boli, ka se oblast tak malo briga za naše starinske cerkve popravilo, štero je jako potrebno. Pa fond za javna dela toga ne bi zmogo?

Novine so narasle meseca julija za 74 komadov. Odpadnoli je 12 komadov. Čisti narastek 62 komada. Zahvalimo se božina služabnikom, Antoni Martini Slomšeki i Frideriki Baragi za pomoč i prosimo Srce Jezušovo, naj jima podeli čast oltara.

Ki ma stare Novine od začetka, ali drüge naše starinske knige, naj javi to na upravo Novin v Črensovcu. Nekak bi rad küpo te reči.

Zdravstvena predavanja vrši po našoj krajini higijenski zavod, ki so bila dobro obiskana v Turnišči, ešče bole pa v Dobrovniku. Predavanja so jako lepa i hasnovita pa slovijo na podlagi krščanske jakosti. V načrti so ešče predavanja v Bratonicih, Melincih, na Bistrici, v Lendavi, potem pa v sobočkom srezi v večih mestaj.

pa pride k večerji. Oča njemi pravi: „Ne bo dobro, če boš jo. Te boš pa morao krave pasti. Če pa ne boš jo, pa se boš lahko špilao, po vesi hodo, nikaj ti ne bo trebelo delati.“ Mali malo misli, ka bi bilo bolše jesti i zato tüdi delati, ali pa ne jesti pa te lahko okoli hoditi. Odločo se je za jelo i delo, rekši: „če ne bom jo, te morem vmreti.“

i püstijo je rasti brez vsake vzgoje. Vnogo mladine blodi po slabih potaj i to zavolo toga, ar starišje ne vcepijo tiste verske podlage, štera bi bila podlaga slabim silam. To rano bi trebilo zaceliti. Starišje zavedajte se, da bodete ednok davali odgovor od svoje dece, stopite v bran proti slaboj vzgoji dece i dajte njim takšo vzgojo, štera bo na podlagi sv. Düha. Potom ne bo več nevarnosti, da bi vaša hči ali sin zajšla na slaba pota. Dokeč nete se zavedali toga, da mladino trbe voditi po pravoj poti, tak dugo nemremo misliti na spreobrnitev, liki na razpad družabnoga življenja. Toga se moremo najbolje zavedati. G.

Veroborci na Španjolskom napredüjejo

Okoli Madrida se vršijo srditi boji. Veroborci so okoli sto rdečih letal dolstrelili, sami pa niti deset svojih ne zgubili. Borba je teška, a veroborci napredüjejo. Bog njim daj kemprle popolno zmago.

† Dr. Franc Ivanocy:

Iz naše dävnine.

Nošnja 14. stoletja je tü pokazana v velikih oblikaj, tak da je na teh slikah v velikoj meri mogoče spoznavati moško, kak žensko nošnjo tistoga časa. Ka pa če bi mogli odkriti freske stranskih sten, štere pokriva omet. Z malim strokovnim znanjem ne bi bilo žmetno to včiniti, liki pri nas se navdüšavanje za umetnostne spomenike samo s protekcijov (pokroviteljstvom) z delom dopuni i je na kakšem nepomembnom kraji lejko kakš št dragi spomenik umetnostni, pa se jako redko što stavi pri njem, če nega koga, ki bi delao reklamo (büdio pozornost; kak je v Seli dnes, čti v knigi „Slovenska krajina, str. 23. i 29).

Ta kapelica je eden najstarejših najzanimivejših spomenikov umetnosti püšpekije, šteromi podobnoga zvün cerkve v Jaški nega — i za to kapele sem niti z obiski, niti s prošnjami ne mogo filera dobiti na nekih visikih mestaj v te namen, da bi že skoz vlažno kupolo z lepimi slikami rešo popunoga vničjenja. To se mi je samo tak posrečilo, da sem za to porabo edino vrednost kapelice 300 forintov i dao napraviti novo streho na kapelo. ka je valálo 400 forintov; ostanek je dobrotivno dopuno püšpek. Ar se je vsa vrednost kapelice porabila, dnes nega niti telko penez, da bi plebanoš küpo potrebne sveče za božo službo,

Črensovci. Dnešnja nedelo je pri nas nova sv. meša, ki jo darüje g. Kustec Martin, novomešnik. Predga njemi g. Cigan Franc, salezijanec.

Materinski den v Turnišči. Deca iz vrtca ino šolska mladina v Turnišči je priredila v nedelo 25. julija v samostanskem ogradi Materinski den s sledečim sporedom: 1. Predgovor. 2. Pozdrav najmenših. 3. „Če tvoja mamica je v letih“. 4. Kolo na okolo (rajanje deklic). 5. Mrtvi mamici (deklamacija). 6. Desetnik in sirotica (igra v 3 dejanjih). 7. Julka na omari (šaloigra). 8. Doktor Petelin (dečji prizor). 9. Teče voda teče (dečinska pesem v tujini). Med odmori je lepo igrala godba iz Žižkov. Igra je nad vse lepo izpadnola, mladina iz törjanske i črensovske fare, ki je nastopala, je svojo nalogo v popolnosti zvršila. Celo šest letni Stanko — Doktor Petelin je svojo vlogo tak resno zvršo, da se njemi je vse čüdivalo i smejalo, a on se je resno držao, posebno, gda si je očale devao gor i pisao recepte, čeravno pisati ešče ne ve. Male törjanske dece pesem od ljubavi matere je navzočo do skuz genola.

Prosvetni sestanek v Črensovcih. Dnes teden, 8. avgusta po velikoj božoj službi sestanek Prosvetnoga društva za črensovsko faro, na šterom bodo predavali g. Camplin Ivan, tajnik Prosvetne zveze. Po predavanji je volitev odbora, ar je sestanek z ednim občni zbor. Vse kotrige punoštevno vablene.

Na sirotišnico Deteta Marije v Turnišči je darüvala Gjörköš Ana iz Turnišča 100 Din. Darovnica je zdaj prišla iz Amerike. Bog povrni!

Črensovci. Preminoči teden so nas obiskali preč. g. Törnár Anton, sal. duhovnik, naš rojak. Pri toj priliki so večkrat prečistili na svojem rojstnom domi svojega teško betežnoga staroga očó.

General Putna, šteroga je dao v Moskvi z 8 drügimi vred strliti Štalin, boljševiška zverina.

štera se včási tam slüži; vernikov pa je malo i tej so jako sirmaški.

V kapeli je bio tüdi eden jako stari oltar, šteroga sta v šestdesetih letaj Römer i Henszlmann odpelala v Budapešto. Mesto njega so postavili nekaj oltari podobnoga, ka je dnes že čisto za nikoj i če se za ništerno leto ne poskrbi kaj, nede mogoče bože službe opravlati.

Zvünešnost rotunde (okrogle kapele) je postavljena v navadnom izvirnom romanskem slogi, podobno kak rotunda pri cerkvi Jaški. Tüdi zvünešnost se že jako približavle podrtini i če se bar nekaj ne včini, vesne za kratek čas vse i te krajine najstarejši umetnostni spomenik se vniči kak nigdašnja jako lepa romanska hodoška cerkev.

Na zemli bedeničke cerkve severno od kapele leži štírivoglató, z jarkom obdano zemlišče, od šteroga to pripovída vajo, da je tü negda veliki klošter stao. Ostaniki cigla, šteri so se ešče pred leti tüdi najšli, pa tüdi lega kraja skoro za gotovo dopüščajo misliti, da je na tom mestu negda velika zidina stala. Malo strokovnoga prekäpanja bi gotovo kaj posvčtilo v to pitanje.

Gda so v 17. stol. lüteranje s silov prevzeli katoličanske fare i sta se za bedeničko faro naednok dva farara silila, sta se — kak svedóči staro pismo, šteroga imam — ne samo teva pobožniva sluga Gospodoviva jako

Dve naročnici naši sta stopile v Franciji v hišni zakon. To sta Kolenko Marija z G. Bistrice, ki se je zdala s Špiclin Matjašom istotak z Gornje Bistrice i Gutman Trezika z Bogojine, ki se je zdala z Berdenom. Špiclinov par se je z največjim veseljem vdeležo slavnosti v Liesieux, gde je bila veličastna cerkev sv. Male Trezike posvečena. Obema paroma želemo obilen blagoslov Srca Jezušovega na hišni zakon.

Žizki. Po 13 letnem težkem betegi je vmrla v 33 leti starosti Horvat Marija, kapitanova, pobožna mladenka. Pred 13 leti se je prehladila i dobila sušico v hrbtenico. Trpela je dosta a Bogi vdano. Še v težkem betegi smo vidili smeh na njenih vustaj. Naj sprejme teški križ Srce Jezušovo za svojo sv. kat. Cerkev, pokojnoj pa da obilno plačilo. Naše sožalje domačim, ki so letos to že tretjičkrat meli v svoji družini spreved.

Srečno je prestala operacijo v Franciji naša naročnica Seredi Marjeta iz Bogojine. Je ešče slaba pa iz bolnice nam pošila pozdrave kak i svojoj materi, mami, brati, oči v Ameriki i celoj bogojanski fari. V zahvalo, ka se je operacija posrečila, je spravila novo naročnico za naše liste Rožman Treziko, ki istotak pozdravlja svojega moža, stariše, mami, brate, sestre i celo Slov. krajino. Želemo našoj vreloj naročnici kem vekšo okrepitev pri zdravji i želemo da bi kem več naših naročnikov nasledovalo to peldo.

G. Bistrica. Teško je zbetežao naš dugoletni širiteo i bivši župan, Krampač Števan. Želemo njemi kem hitrejšo ozdravljenje.

Strašna nesreča v Mostaj. Preminoči teden, gda je tak dešč so i tak močno treskalo, je strela vdarilo v hišo Rajtar Marka. Ob pol štrtoj vori zajtra, gda so šče ljudje spali, se je začio strašen pok i naednok je bila vsa s slamov pokrita, cimprana hramba v ognji. Vdarilo je v zadnji deo hrambe — gumlo i štale. Ogen pa se je tak hitro širo, da so nikaj drugo ne mogli rešiti, kak svoje lastno življenje. V hiši so spali oča i mati i dva maliva vnukca. Te so komaj iz hiše vujšli. Oča so bežali v štalo edno kravico vopušcat. Več so ne meli. Pa to so že skozi žareče dveri komaj s silov v spravili. V hlevi sta šče bila dva gujčka, ki sta se zadušila i edna čoka, ki je bila močno ožgana i so jo mogli zarezati. Na gumli so zgorela nova kola, plügi i vsa druga gospodarska šker. Domači gasilci so taki prišli na pomoč, za njimi genterovski i radmožanski. Telko so obranili, ka so stene ravno do tao ne zgorele. Velkomi napor gasilcov ide vse priznanje i pohvala. Vsem moščanom pa tudi oblasti priporočamo, da siroma-

svajūvala, liki tudi poštūvane ženē so se bojūvale, tak da so si spotrlē zobē i spomikale vlasē, kak je zapisano. Mir se je samo tak skleno, da je eden farar odišeo v Selo i postano pastir tam nastavlēne cerkvene občine.

V zvezi s selānskov kapelov se moram spomenōti fare sv. Bedenika, v šteroj je tā kapela.

Tū sem ne najšeo sleda kakše starine, pa nazlūk tomi slobodno pravimo, da je to jako stara fara toga okraja. Denēšnja cērkev je čisto nova zidina, pa tudi prvejša je ne bila jako stara, ar sem na njoj nikšega sleda starine ne najšeo zvūn dveh zvonov, šteriva sta v 17. stoletji v Gradci bilā zlejaniva.

Ništerni mislijo, da je po sv. Bedeniki imenūvana opatija Borchī tū bila, ka je pa komaj mogoče trditi.

V toj fari je delao na konci 18. stoletja izvrsten dūšni pastir Mikloš Kūzmič, šteroga spomin glāsi lepi grobni napis v toj cerkvi. Liki bole stalen od toga marmōra je spomin, šteroga je pobožen dūhovnik zapūsto v srci i dūhi lūdstva stem, da je po pobūd-jāvanji i pōdpōri prvoga sombotelskoga pūšpeka Szilly Jānoša skrbo za to, naj mā slovensko lūdstvo ete krajine ništerne dobre kat. knige. Kūzmič je po pūšpekovem naročili posloveno nedelske evangeliome i sestavo ešče dnes najbōušo i najbole prilūblēno slovensko „Staro molitveno knigo“.

Gda je casar Jožef II. leta 1784.

škōj družini kak najbolē priskočijo na pomoč, da si za silo nazaj postavijo streho i gospodarsko šker.

Za kaplana v Konjice je višja cerkvena oblast poslala g. Zver Štefana, lanskoga novomešnika od Lipe. Konjice so teška fara zavolo veri sovrāžnih lūdi, zato pa prosimo i želemo novomi g. kaplani tem več bože pomoči, ka sin v Slov. krajine prinese v tisto faro vnogo Kristušovoga mirū.

S. K. A. D. „Zavednost“ bo imela 4. avgusta t. l. sestanek v Martinišću v Soboti. Na dnevnem redu bosta dva referata in pa razgovor o društvu. Sestanek se bo začel ob pol 10 h. Pred sestankom bo sv. maša. Ker bo ta sestanek tik pred občnim zborom in bo nekaka priprava zanj, prosimo člane, da se sestanka brez-pogojno udeležijo vsi! Starešine so vabljeni! — Odbor.

Ivanci. Naš mlinar g. Šadl se na veliko trūdi, da svoj mlin vredi, da bo lūdstvo žnjim kak najbolē zadovolno. Tak bo napravljena velika turbina na vodni pogon, da z malov vodov lahko reši vnoge kmete velike poti, štere so meli dozdat. Šadlov mlin je daleč na okoli poznani na svojoj poštenosti i točnosti. — Naš mesar g. Rous se je preminoči teden vozo k svojemj odjemalci v Velko Nedeljo. Nazaj idoč ga je najšla noč. Ta noč pa njemi ne prinesla srečo, ar nekdi pri Dokležovji je dobo na glavno vdarec. — Mlatitev smo tudi začnoli. Že pri žetvi se je pokazalo, da

Slika od zadnjih kronanskih slovesnosti na Angleškem: Novo letalo, štero so dozdat ne pokazali javnosti i štero je voditi mogoče od daleč, je letalo po zraki ino zažgalo privezani balon. Te letalske parade se je vdeležilo 200 bombnih letal i 50 lovskih letal.

potūvao skoz to krajino i ga je Kūzmič kak dekan pozdravo, njemi je casar posebno položo na srcē, naj skrbi za dobre knige v jeziki lūdstva i njemi je v tē namen tudi dao pe-nezno podporo.

Kak nekaj posebnoga moram zapisati, da je Mikloša Kūzmiča brat (to je negotovo, mogoče samo rod, op. prev.) Števan Kūzmič, ki je bio farar v Šurdi v županiji Somogy med Slovenci, ki so se tā preselili, tudi pisao za svoje vernike vzgojne knige v slovenskom jeziki i je bio eden tistih lūteranskih dūševnih pastirov, kakši so v začetki 19. stoletja tudi tū bili, ki so ne samo v prijaznom razmerji živel i s katoličanskimi dūhovniki, liki so skupno s temi tudi delali za povzdigo verskoga dūhā i so lūdsko izobrazbo na tistoga časa razmere gledoč jako zdignoli.

Imeo sem priliko, srečati se z jako izobrazenimi i znamenitimi lūdmī iz drugih držav, šteri živējo v krajini, gde je več ver; i tej so mi pravili, da tam dūhovni pastirje tudi dnes ešče v jako primerno za njihovo osebnostališče, liki dostakrat dobro vpliva tudi na versko življenje dūš. Katoličanski dūhovnik, če je na višini svojega pozvanja, odpravi dosta slaboga mišljenja i več dobrih dūš lejko pridobi za spoznanje istine.

Petrovci so stara fara, štere začetek nemrem niti približno določiti. Njeno ozemle zavzema jako velki se-

bo slab pov. Križ davle i to žito 20 do 26 kg., pšenica pa od 23 do 27 kg. Vūpamo se pa v Bogi, da nam bo jesenski pov bolši, zato ka se kukarča, hajdina, proso i krumpiči jako lepo kažejo. — Gasilski dom se je tudi začio zidati. Te dom nam je jako trbelo, zato ka stara hūta že ne bila za shrambo šprickance.

Pridite dnes teden 8. avgusta v Črensovce. Ka bo tū? Tisti krasen materinski den, šteroga je obhajala mladina 25. julija v Turnišči, se ponovi v Črensovcih. Pridite vsi, ki le morete, čiste dobičke dobi sirotišnice Deteta Marijke. Te se jokali pa smejali tudi posebno malomi, niti 6 let staromi dečkci Stanki, ki se pred vas postavi kak vučeni doktor Petelin.

Lepa cerkvena slovesnost pri Nedeli v Gor. Petrovcih. V nedelo 25. julija so meli naš rojak č. g. Su-kič Ivan pri nas obnovitev svoje prve svete meše, štero so pred dvema tje- dnoma služili v Martjanci. Ob 10 vori so meli sv. mešo z lepov predgov, v šteroj so v dovršenoj obliki razložili nedelski evangelijski. Pri toj priliki so podelili tudi svoj novomešniški blagoslov. Za spomin so ešče razdelili podobice i izrazili željo, da bi njuvi dragi rojaki molili Boga za nji, kak so tudi oni obečali, da bodo molili za svoje rojake. Mi nedelski farniki želemo g. novomešniki obilo božega blagoslova na njuvijo dūšnopastirskoj poti. — Naš nedelski lanski novomešnik g. Kozar Alojz so postavljeni za kaplana v Trbovlje.

Beltinci. Po občinskih volitvaj so ništerne osebe, štere jako boli, ka je zmagao voditeo prosvetnoga društva, po vesi Gančani raztrosile laži, da je prosvetno društvo s svojimi penezi kupilo župana. To grdo laž pobijamo. Ne je istina, da bi se društveni penezi ponūcali, ar se društvo sploj ne v volitve mešalo. Sramota pa za tiste deklīne, štere prosvetnomi društvu s svojim ogrizavanjom jemlejo čast.

Ka pravite na to? Kda je slavna JNS stranka mela sestanek v Beltinci, se je eden gospod, vsem znani naprednjak izrazo „jaz sam katoličanec, voren katoličanec“. Ne dugo po tom sestanki je te „voren katoličanec“ razčesao katoličanske Novine, ar so prinesle istinski članek od mučenika Dolinara, šteri je dao svoje življenje za vero i dom. Ali takši „naprednjak“ v istini nazadnjak, šče vūpa praviti, da je veren katoličanec? Ali vūpa takši veren katoličanec, šteromi so Kramarove laži več, kak istina katoličanskih Novin, nositi ime katoličanec? Ka pravite na to? To je ne katoličanec.

verni deo sobočkoga okraja. Na tom velkom ozemli raztrōšeno živē 400 kat. vernikov med desetkrat telko lūterani. Kak v versko mešani krajina navadno, tak se tudi tej sirmaški katoličani jako vrelodržijo svoje stare kat. vere, ka sem se ne samo ednok osvedočo.

Cerkev je posvečena na čast sv. Trojstvi i od toga mā kraj sam slovensko ime „Nedela“, ka pomeni den sv. Trojstva. (Da bi se ime ločilo od imena dneva, so naglasili prvi — e —, zātō se je drugi — e — zožo v slab — i —: Nēdila. Op. prev.)

Lepi deo zidine je gotsko sve-tišče, k šteromi se pridruži kak menši deo brez stilā ladja i tōrem. Cerkev leži na zmerno zdigavajočem se bregi, s šteroga se odpira lepi razgled na celi „Orség“ i daleč na sever na kō-sečke i rohončke bregē. Pred cerkvijov stoletne lipe delajo lepo senco vernikom, ki v množinaj pridejo tā.

Znotrašnji obseg svetišča je približno 80 kv. metrov z dužinov, ki samo malo presega širino. V njem sta dve gotski dvojnivi okni, na šterima so ešče okrašeni kameniti deli, šteri kažejo značilnost šilastih oken. Taj deli pa so že tak streti, da jih niti ne bi bilo mogoče popraviti. Na izhod ležeče okno je zazidano, pa je ravno takše, kak obe na jug obrnjenivi s tov razlikov, ka so kameniti ostri konci i njih izpunjavajoči okra-ski ravno zavolo skrbne zazidave bole obdržali svojo lepoto. (Dale).

Fotoamaterji! Tujskoprometno društvo M. Sobota prosi c. fotoamaterje, da blagovolijo odstopiti brezplačno, ali ponuditi v odkup, primerne posnetke s tujskoprometnimi motivi iz M. Sobote in iz Prekmurja, katere potrebuje društvo radi tujskoprometne propagande. Nebroj je krasnih motivov, ki v propagandnem oziru še niso izrabljeni. Vpoštev pridejo posnetki splošnega pokrajinskega značaja, posnetki posameznih tujskoprometnih objektov, lokalnih znamenitosti, kopališnih naprav, izletnih točk, folklorističnih motivov, posnetki z raznih vesellic, sejmov, narodnih noš itd.

Razstava slovanske mladinske knjige v Ljubljani. Ob priliki II. vseslovanskega kongresa v Ljubljani, ki se bo vršil v dneih 26. 27. in 28. avgusta t. l. priredi Mladinska matica razstavo slovanske povojne mladinske književnosti. V poštev pridejo vse mladinske knjige brez šolskih in listi od 1918. leta dalje. Ker se kongresa udeležijo številni pedologi in pedagogi iz vseh slovanskih držav, je velike važnosti, da bo razstava čim bolj popolna. Zato so naprosena vsa založništva, da pošljejo po možnosti do 1. avgusta t. l. vse mladinske knjige in revije, ki so jih izdajala od zedinjenja pa do danes na naslov Mladinske matice v Ljubljani, Franciškanska ul. 6/I., kjer se dobijo tudi vsa potrebna podrobnjša dojasnila.

Strašno divjanje toče.

Preminoči ponedeljek proti večeri je po nešternih krajih Slovenije divjala strašna toča, štera je spoklala vno go vtičic i ranila tudi dosta lūdi. Tak na priliko v Dobrompolji okoli Ljubljane so bili lūdje na poli. V par minutaj se je zaoblāčilo i se že sipala strašna toča. Lūdje so ne mogli vuji na varna mesta, zato jih je toča močno skukla i so dobili močne otekline. Dve sestrici sta od vdarcov toče omedlele i v mrtvom imeni ležale na cesti. Lūdje, šteri so bežali domo z pola, so jive rešili i odnesli v najbližjo hišo. Toča je napravila vno go škode tudi na sadovenom i gospodarskom pridelki. Lūdje so mislili, da njim toča spodere ešče stanovanjska poslopja. Tudi okoli Maribori je divjala strašna toča, štera je grozno klestila po poli i vinogradaj i napravila vno go škode. Ves letni pridelek je vničen. Tudi na Hrvatskom je divjala hūda nevihta i toča, štera je bila tdebela kak kokoške belice.

Pisma naših iz tūjine.

Prečastiti g. urednik! Vu imeni Jezusa i Marije vas pozdravljam i vam želem zdravje, da bi šče duga leta mogli skrbeti za nas izseljence, šteri smo rastepeni po celoj Franciji i teško čakamo naše slovenske liste. Naznanjam vam, ka redno dobivam Novine pa Marijin List za vse se vam najlepše zahvalim. Bog vam naj plača na drugom sveti. Pozdravljam tudi sobočke dūhovne pastire pa celo sobočko faro i vse moje poznanke, posebno bakovsko občino pa mojo žalostno mater ino svaka. Želem vsem vse najbolše.

Poredoš Marija,
Francija iz Bakovec.

CENE.

Penezl.	Dinarov vala:
Angleški funt	214—216
Nemška marka	17'20—17'60
Austrijski šiling	8'40
Vogrski pengő	8—8'76
Grčka lira	31'50
Amerikanski dolar	43'80
Holandski goldinar	23—26
Švicarski frank	9—10
Belgijska belga	7'37
Italijanska lira	2'31
Francoski frank	1'70
Česka korona	1'54

Živina. Kg na živo vago v dinaraj:

Jūnci debeli 5'50—5'75, poldebili 4'75—5'25, blki za klanje 4'50—5'—, krave za klanje 3—4, plemenske krave 3—3'65, krave za kolbase 2—3'50, telice 5—5'50, teoci 5—5'50, praščiki 5'50—7'25, plemenski prasci 5—6 tjeđnov stari 90—110, 7—9 tjeđnov stari 120—130 Din. po falati, Konji 3000—3500 Din.

Zrnje. 100 kg. v dinaraj: pšenica 185, žito 150—155, oves 100— kukorica 100 do 130, grah 150—160 Din.

Okoli 15 plūgov zemle je k odaji v Rakičani. Što šče kupiti naj se oglasi pri g. Franci Bajleci, advokati v Soboti.

Kūpim žerbico od 2—5 let staro z zrakom v kopiti. — Zglasiti se pri REITERI v KO-ROVCIH p. Cankova

Prodām po ugodni ceni zelo dober, malo rabljen obračevalec za seno. Ima 6 vil in dela z enim konjem. — Povprašati pri FELIKS PIHLAR, LJUTOMER.

Mladini za počitnice.

Kako lep je ta dan!

Leta 1848. je bil v Parizu podčastnik Herbuel obsojen na smrt, ker je bil iz maščevanja umoril svojega častnika. Msgr. Segur, ki je bil duhovnik vojaške jetnišnice, obišče tega vojaka, ter ga spravi z Bogom. Dva ali tri dni pozneje, kakor je bil zvedel svojo sodbo, je prejel sv. zakramente. Od tega trenutka je bil ves drugačen. „Sedaj sem srečen,“ pravi pogostokrat svojemu duhovniku, „naj naredi ljubi Bog z menoj kar hoče; da moram umreti obžalujem le zaradi tega, ker ne morem svoje pregrehe popolnoma popraviti.“

Dne 1. novembra 1848 je bil usmrčen. Še med potjo na morišče pravi svojemu spremljevalcu, Msgr. Segurju: „Častiti gospod, jaz vam ne morem povedati, kako srečen je bil včerajšnji dan zame (ko je bil še enkrat prejel sv. zakramente); o kako sem bil srečen! Bil sem ves vesel in sem še. Ne morem popisati notranjega miru, katerega sem občutil pretečeno noč. Takega veselja si človek sploh misliti ne more.“

In ta mož je šel na morišče! „Smrt mi ni strašna,“ nadaljuje, „saj vem, kam grem, da grem k svojemu očetu, v svojo pravo domovino. V malo trenutkih bom tam. Seveda sem velik grešnik, najhujši izmed vseh, zato se bom postavil na zadnji konec. Žalil sem Boga, grešil sem, toda Bog je dober, jaz zaupam vanj. Trdno verujem v vse resnice sv. Cerkve. O kolik je mir moje duše — kako lep je ta dan! Kmalu bom pri Bogu.“

Ko pride trenutek, da nad njim izvršijo obsodbo, mu poda spovednik sv. razpelo. Obsojenec je vzame, je mlo pogleda, poljubi ter reče: „Moj Zveličar, moj Odrešenik, dá, to si ti, ki si zame umrl; tudi jaz bom zate umrl.“ — Potem si izprosi milost, da bi vojakom smel dati povelje, kdaj naj ustrelijo, rekoč: „Ako sem imel pogum izvršiti zločin, naj ga imam tudi izvršiti zadoščenje.“ Poklekne, se poslovi od vojakov, ki so imeli nalog ga ustreliti, prejme še enkrat mašnikov blagoslov, potem pa da povelje, da naj ustrelijo.

Zveza poljedeljskih delavcev v Murški Soboti

sporoča svojim članom, da je na merodajnem mestu podvzela potrebna korake za izboljšanje plač vsem delavcem zaposlenim na Belju v Vojvodini in Slavoniji.

Glede članarine sporoča, da je na ustanovnem občnem zboru ista bila določena na 12 dinarjev letno. To članarino plača vsak tisti, ki dobi zaposlitev. Ako član ZPD. zaposlitve ne dobi, ni dolžan plačati članarine, oziroma jo plača vsakokrat samo v dotični sezoni, v kateri dejansko dobi delo in zaslužek. Druge delavske organizacije te vrste pobirajo od 2 do 2 Din. članarine tedensko ali letno od 48 do 72 Din. Vodstvo ZPD je bilo

Pravila

rim. kat. cerkvenih občin sobočkoga in lendarjskega dekanata.

Člani, ki živijo v mešanem zakoncu, plačajo samo polovico vsakih davščin.

f) skrb, da se razpisani davek in drugi dohodki cerkvene občine redno izterjujejo,

g) poroča na občnem zboru o prodaji ali obremenitvi prejšnjega in o eventualni pridobitvi novega premičnega ali nepremičnega imetja,

h) sestavlja zaključni letni račun in ga predlaga občnemu zboru,

i) voli sporazumno z župnikom kantorja, organista, cerkvenika, zvonarja in določa njihovo plačo.

j) vobče ukrepa v vseh zadevah cerkvene občine, ki niso izrecno izvzete iz njegovega delokroga.

§ 26.

Seje cerkvenega odbora:

a) redna seja se vrši četrtletno, b) izredna seja se vrši kolikokrat jo predsednik skliče. Redno in izredno sejo skliče predsednik pismeno z določenim dnevnim redom 8 dni vnaprej.

Seja je sklepčna če je navzočna vsaj tretjina odbornikov. Če ni toliko odbornikov navzočih, da bi bil cerkveni odbor sklepčen, se skliče 8 dni pozneje nova seja cerkvenega odbora, ki je neglede na število navzočih odbornikov sklepčna.

III. Sklepna določila.

O občnih zbora, kakor tudi o sejah cerkvenega odbora se vodijo redni zapiski, zapisniki, katere podpisujejo predsednik, tajnik in dva poverjenika, in katere predsednik predlaga višjemu Pastirju v odobritev. Odo-

proti visoki članarini. Plačilna zmožnost naših delavcev pri tako slabem zaslužku namreč ne dopušča, da bi se pobiralo tako visoko članarino. Zveza poljedeljskih delavcev nima namena kopičiti denarja, ona pobira le toliko članarine, da ima sredstva, ki jih v težki borbi za delavske pravice nujno in neobhodno potrebuje. Zveza polj. delavcev z dobljeno članarino štedi, denarja ne zapravlja po nepotrebnem, polaga vsem članom račun na občnem zboru. Preostanek denarja hoče porabiti za zgraditev doma za stare in onemogle delavce.

Naša organizacija se je ustanovila šele spomladi, ko so delavci že podpisali pogodbe, zato ni mogla posegati v sklepanje pogodb in tudi ne zboljšati plač tako kakor bi bilo želeli. Prihodnje leto bo to drugače, ker bo ZPD. sama sklepala pogodbe.

Kar se tiče napadov od strani drugih organizacij na ZPD. pa povemo samo to, da se nas bojijo. Naša organizacija šteje že skoro 4000 članov in ima že sedaj toliko vidnih uspehov, da ji druge organizacije to zavidejo. Moč ZPD in zaupanje delavcev v njo je danes že tako veliko, da ji na napade nasprotnikov ni treba odgovarjati. Nasprotniki so s tem, da so jo napadali, pokazali, da sami niso

več mira pred radovedneži. Vsigar več jih je prihajalo. Bili so med njimi, šteri so vervali, a vnogo jih je pa ne vervalo, rekši, to je pravo popovski maslo! Ešče bole so pritisnoli sovražniki, kda sta nekaj mesecov po zadnji prikazni vmrla Francek i Hiacinta ino skoro vsa družina. Lucija je ostala sama. Ar pa nikdar ne mela mira pred hudoobnimi jeziki, so pšpek odločili, da pošlejo Lucijo v kakši zavod, gde bi mela mir pred sovražniki. I tak se je tudi zgodilo. Lucija je odpotovala v Oporto v zavod sester sv. Doroteje.

V zavodi, zvün matere prednice, ne nihče znao što je Lucija. Šče ime so njoj spremenili. Zvala se je Marija Dolores. Teško njoj je bilo v zavodi, posebno zato, ka ne nikaj čula od lube svoje Fatime; pa tudi ne smela gučati od toga.

Lucija, Marija Dolores je ostala v zavodi i želela postati redovnica. Dugo je trpela poskušnja. Lucija je premagala vse težave. Na zadnje so jo predstojnice poslale na Špansko v Piri v novicijat. Tam je prvič kak je

Pošta.

Sobočan Ana, Gomilica 52. Zetove Novine so prišle nazaj z Francije, prosimo za njegov novi naslov. — Seređi Marjeta, Francija. Na naročnini za leto nega več duga, kak 3 Din. 50 par. — Širite-lom. Poberite naročnino i držite red, kak se je do-ločo, polleta je za nami, cela naročnina mora biti plačana. — Gjörköš Jo-žef, Turnišče. Poberite naročnino, ar za leto esče nikaj ne smo dobili od januara z varaša. — Na-ročnikom v Franciji, Nemčiji, Ameriki nazna-njamo, da ne moremo na porgo listov pošilati, ar je poštnina jako draga. Prva skrb vam bodi, da naroč-nino redno plačate vsi, kak so jo že vnogi plačali iz inozemstva. — Šadi Anton, Krašče 52. Naročene Novine i M. Liste je vaš poslao nazaj z Fran-cije. Odpišite nam, kak je nastala ta pomota i jeli naj naprej pošilamo, ali ne.

breni sklepi se naznanijo vernikom iz prižnice.

Proti sklepom občnega zbora in cerkvenega odbora more vsak član cerkvene občine tekem 8 dni po razglasitvi potom predsednika vložiti priziv na višjo cerkveno oblast, ki končnoveljavno odloča. (Prim. § 25.)

Ako občni zbor cerkvene občine ali cerkveni odbor ne bi izpolnjeval svojih dolžnosti, izhajajočih iz teh pravil, ali bi v sklepih ali uredbah prestopil svoj delokrog, ima višja cerkvena oblast pravico poslovanje cer-

zmožni niti sposobni braniti delavce in da jim ni zato temveč samo za članarino, katero bi radi pobrali od naših pridnih in poštenih delavcev. Nasprotniki so se naenkrat pokazali kot branilci naših delavcev. Če jim je res toliko do njih, zakaj so pa zamudili priliko, ko bi lahko dosegli to, da bi uredba o minimalnih plačah veljala tudi za poljedeljske delavce. Ako bi to dosegli, bi sebi in nam prihranili veliko truda, delavci bi pa že sedaj dobivali boljšo plačo, toda to so gospodje prespali ali pa se zato sploh niso zmenili.

ZPD ima potrjena pravila po Kr. banski upravi v Ljubljani, njen delokrog se razteza na vso kraljevino Jugoslavijo. Namen je združiti vse ročno delavstvo zaposleno pri kmetijski in poljedelski proizvodnji in ščititi njegove interese, doseči zanj pravične službene pogoje, ga strokovno in splošno izobraziti ter mu priboriti vse socialne pravice. Društvo goji stanovsko, državno in narodno zavest. Toliko na znanje vsem članom, da bodo znali primerno odgovarjati na napade nasprotnikov.

Živeli delavci — člani Zveze poljedeljskih delavcev!

Zveza poljedeljskih delavcev v M. Soboti.

zapuštila Fatimo, zaglednola na hodniki podobo Matere bože fatimske. Od Fatime pa njoj ne nihče nikaj povedao; pitala pa je ne, ar njoj je bilo zabranjeno.

V tom časi se je pa Fatima razvijala po svoje. Par pobožnih duš je dalo na mestu prikazanja zozidati malo kapelico Mariji na čast. Nekaj hudoobnikov je pa kapelico pognalo v zrak. Boži namen je pa bio inačiji. Romanja v Fatimo so se či duže bole vnožila. Naskori je bila postavljena nova kapelica. Marija je začnola deliti vsakovrstne milosti, oblaživati težave, celiti rane, telovne, najbole pa duševne.

Letos 13. maja je minolo 20 let kak se je Marija prvič prikazala v Fatimi trem pastirčkom.

Dve dvajsetletnici se obhajata zdaj. V bratskoj Rusiji, ne bratje, nego tihiinci, židovje, praznujejo dvajsetletnico boja proti Bogi i proti vsemi, ka je svetoga. „Ne bomo služili!“ kričijo brezbožniki. Med tem tudi na dalnom zapadi v Fatimi na Portugal-skom praznujejo, pa vse inači kak na

Potrti globoke žalosti sporočamo žalostno vest, da je naš ljubljani soprog, oče, brat, tast, stari oče, stric, gospod

NADAI JOŽEF

veletrgovec in posestnik

dne 17. julija 1937 po kratkem trpljenju v starosti 67 let, mirno zaspal.

Blag mu spomin.

Družina Nadai

in ostalo sorodstvo

kvene občine ustaviti ter postaviti oskrbništvu s pravicami cerkvenega odbora tako dolgo, dokler ni dana možnost, da se po pravilih sestavi nov odbor cerkvene občine.

Ustanovitev cerkvenih občin in odborov ne pomeni in ne sme povzročiti nobene izpremembe v dosedanjih patronatskih dolžnostih in v zakonitih državnih obveznostih do cerkve in duhovščine.

Cerkveni odbor izdela za se in za svoje uslužbenice (odbornike „Posloynik“ katerega predloži škofijstvu (ap. administraturi) v odobritev.

V kolikor bi okoliščine in krajevne razmere zahtevale izpremembo ali izpopolnitev teh pravil, je merodajen občni zbor cerkvene občine, ki potom predsednika predloži izpremenjena pravila višji cerkveni oblasti v odobrenje.

Cerkvena občina predloži pričujoča pravila škofijstvu (ap. administraturi) v odobritev. Po odobritvi skliče ustanovni občni zbor in prične svoje poslovanje.

Odobrena pravila se dajo tiskati in vsak član cerkvene občine dobi po en izvod teh pravil proti plačilu stroškov za izdelavo in tisk.

Pečat. Župnik.

Lavantinski kn. šk. ordinarijat. Št. 1208/I. Maribor, dne 10. avg. 1928.

Ta pravila se od cerkvene strani potrjujejo s priombo, da naj se uporabljajo po dostle v Prekmurju veljavnih tozadevi jih zakonih in običajih, in da naj veljajo začasno, to je dokler ne bodo z ideve, katerih se pravila tičejo, na drug način urejene.

Pečat. Andrej, škof in ap. administrator

DRVA prvovrtna bukova drva, zložena v gozdni klastrih ob državni cesti v Martjaševcih, se prodajo po Din 250.— za klaste na licu mesta. — VELEPOSELSTVO HARTNER v GORNJI LENDAVI.

Fatima.

Drugi mesec trinajstoga so se deca znova znajšla na tistom mestu v določenoj vori i začnola moliti sveti rožni venec. Tudi preci ljudi je prišlo. V tistoj vori kak prvič mesec, so deca znova zaglednola na drevi krasno Gospo. Drugi navzoči so vidili samo svetlobo na drevi, drugo nikaj.

Tretji mesec se je pa stvar zasukala. Župan je tisti den meo deco zapreto, rekši, da puntajo i norijo ljudstvo. Zavolo toga se njim je Marija prikazala par dni sledkar v nekšem gozdiči. V ednom od naslednjih prikazanj so pasterje videli Mater božo z Jezušekom v naroči i sv. Jožefa ob strani. Vsikdar so prav po domače gučali z Marijov. Navzoči so čuli samo dečinska pitanja i odgovore, Marijinih reči pa ne so čuli.

Naravno je, da so se te novice bliskovito širile. Vsikdar več ljudstva je prihajalo v Fatimo. Začnola so se romanja. Sovražniki, šterihi nikdar ne sfali, tudi ne so spali. Po časopisaj so ošpotavali vse ka je bilo v zvezi z Fatimov. Siromaška deca ne so mela

slavonskom vshodi. „Vkray žnjim!“ kričijo tam židovje; v Fatimi pa: „Po Mariji k Jezusi!“ Vnožice prihajajo v procesijaj prosit Marijo naj reši Portugalsko nesreče, štera je zadela sosedno Španijo. Fatima je postala središče Marijine pobožnosti na Portugalskom. Letošnje romanje k Mariji je prekosilo vsa druga po številu ljudstva i po pobožnosti do Matere bože. Vsaki vidi, da samo pod njenim plaščom najde mir i varnost pred rdečimi brez-niki, ki požigajo i kolejo na drugoj strani meje. Tü se zbira jo duhovniki k duhovnim vajam; tü katoličanska akcija dobiva nove moči. Letos f red vüzmom so meli duhovne vaje: tüdi katoličanski dečki, med temi lepo število vojnih akademikov. Tüdi „Jacisti“, delavska mladina, dobiva tü svoje smer-nice. Na mesto male kapelice pa delajo mogočno cerkev, ki bo skoro tak velka kak lurdská bazilika.

Tam daleč v Španiji v samostani pa stanuje ponizna i srečna Lucija, zdaj sestra Marija Dolores i moli lübo nebesko Mamico, da naj nikoga ne püsti iz Fatime praznih rok. (Konec.)